

Τοξική ευκολία.

Ηλίας Λιαμής, Σύμβουλος Ενότητας Πολιτισμού.

Καθώς ξεκινάνε τα σχολεία, ανοίγει ξανά η συζήτηση για τα μεγάλα, τα διαχρονικά και θεμελιώδη ζητήματα του ελληνικού σχολείου. Βέβαια, φέτος είναι μία... βιολική χρονιά, αφού τα θέματα του κορονοϊου έχουν μονοπωλήσει το ενδιαφέρον και έχουν εκτοπίσει κάθε συζήτηση ουσίας.

Εγώ, όσο κι αν προσπάθησα, δεν μπόρεσα να παρακάμψω το γεγονός της μείωσης, κυρίως όμως της περαιτέρω απαξίωσης των καλλιτεχνικών μαθημάτων στη Δευτεροβάθμια. Δεν μπόρεσα να αποφύγω την μελαγχολία της βεβαιότητας πώς και φέτος, εξαιτίας αυτής της απαξίωσης, η ανία, η μονοτονία και η τοξική ευκολία θα κερδίσουν νέο έδαφος.

Πώς μου ήρθε όμως αυτός ο όρος -«τοξική ευκολία»-;

Δεν ξέρω γιατί, αλλά, μετά τις ανακοινώσεις για το νέο αναλυτικό πρόγραμμα, μου σφηνώθηκε στο μυαλό μία δήλωση του Δημάρχου Τρικάλων Δημήτρη Παπαστεργίου, που έκανε εξαιτίας των βανδαλισμών εκ μέρους δύο νεαρών που έπιασαν οι κάμερες τα Χριστούγεννα του 2018. Τι έλεγε η δήλωση;

«Αυτά τα... υπέροχα παιδιά, παιδιά μου, παιδιά σας, παιδιά μας, χθες έκαναν διάφορες καταστροφές στην πόλη. Νομίζω το ‘αντί’ γενικώς κίνημα

μπορεί να κοιμάται ήσυχο. Ο εχθρός κατατροπώθηκε. Τα... αρκουδάκια σπάσανε... Άλλωστε είναι πιο εύκολο να χαλάς παρά να φτιάχνεις».

Δεν ξέρω αν το κατάλαβε ο κύριος Δήμαρχος, αλλά, με την τελευταία του φράση, συμπύκνωσε όλη την τραγωδία της ελληνικής κοινωνίας: «Είναι πιο εύκολο να χαλάς παρά να φτιάχνεις!» Και συμπληρώνω, να μου επιτρέπει: Είναι πιο εύκολο να χαλάς όταν δεν αξιώθηκες ποτέ τον δημιουργικό κόπο να φτιάξεις κάτι όμορφο, κάτι που πριν ασχοληθείς ήταν μια άμορφη μάζα υλικού, ήχων και φθόγγων. Όποιος είδε έστω και ένα λιτό στιχάκι, μια απλή μελωδία, ένα σπιτάκι από πλαστελίνη, ένα κολλάζ, οτιδήποτε, να βγαίνει από τα δικά του χέρια, δεν μπορεί να χαλάσει, γιατί ο κόπος του, ο ευλογημένος κόπος του, είναι ένα απειροελάχιστο μέρος ενός συμπαντικού κόπου να πάρει το άμορφο μορφή και μια θεία ματιά να ατενίζει και να αναγνωρίζει «ότι καλόν».

Η ελληνική μας κοινωνία μίσησε τον δημιουργικό κόπο, γιατί πούλησε την ψυχή της στο χρήσιμο. Επέλεξε με χίλιους δυο τρόπους να κάνει πιο εύκολη τη ζωή των παιδιών της, πιστεύοντας πως τους ανοίγει πιο πλατιά το δρόμο προς την ευτυχία της χρήσης ορατών και αοράτων. Στη μανία να μην κουραστεί ένα παιδί, η ελληνική κοινωνία με εκπροσώπους της κυρίως τους Έλληνες γονείς, εξάλειψε σταδιακά κάθε δημιουργική δραστηριότητα ως δήθεν εμπόδιο και περίσπαση προς τον μεγάλο στόχο: την επιτυχία στις επερχόμενες πανελλήνιες.

Είναι αλήθεια πώς την επιτυχία αυτή γεύτηκαν πολλοί, μόνο που όταν δρασκέλισαν το κατώφλι της Σχολής της επιλογής τους, είχαν ξεχάσει πια την δημιουργική χαρά και την πάλη με την δημιουργική δυσκολία. Έτσι, το Πανεπιστήμιο αλλοτριώθηκε σε φωτοτυπικό ψυχών και πτυχίων για μια ευτυχία που όλο καλεί κι όλο απομακρύνεται.

Χάρηκαν όπως και φέτος τα παιδιά μία επιτυχία, προπονημένα όμως να αντιμετωπίζουν μόνον τη δυσκολία της απομνημόνευσης, τη στείρα δυσκολία, την κούφια, που η κατανάλωση δεν μπορεί να γεμίσει. Μια δυσκολία, που όχι μόνο δεν αμείβει, αλλά βασανιστικά σταλάζει στη ψυχή την φρικτή υποψία πως το νόημα της ζωής δεν έχει ακόμα βρεθεί κι ίσως δεν βρεθεί ποτέ.

Το είπα και άλλοτε: τέχνη και αθλητισμός στο σχολείο είναι τα τελευταία προπύργια της βαθιάς υπαρξιακής ηδονής από την μεταμόρφωση του άμορφου σε μορφή, του δύσμορφου σε κάλλος, του ανοργάνωτου σε αρμονικό σύνολο και του ατομισμού σε συνεργασία.

Το θέμα δεν είναι κοινωνικό, είναι πρωτίστως πνευματικό και υπαρξιακό: Εκείνος που θα χάσει την επαφή του με την διαδικασία ανάδειξης της ομορφιάς και της αρμονίας βγαλμένης από τα χέρια του, δεν παραμένει απλός στάσιμος και χαμένος, χωρίς πυξίδα και νόημα ζωής. Τού συμβαίνει κάτι πολύ τραγικότερο: τοξινώνεται από την αντίστροφη των δημιουργικών του δυνάμεων σε δύναμη καταστροφής, κάτι σαν παράπονο και θυμό προς εκείνους που τού στέρησαν χαρά με βάθος, ποιότητα και διάρκεια.

Το αίσχος μιας πρωτεύουσας που, ούτε γκράφιτι της προκοπής δεν μπορεί να δημιουργήσει, είναι το αποτέλεσμα της οργής νέων ανθρώπων που η θεά κάθε τι τού όμορφου θυμίζει μία ζωή που δεν βρήκε τον προορισμό της.

Η αποτυχία τού ελληνικού σχολείου δεν φανερώνεται στις μελέτες αποστειρωμένων υπουργικών επιτροπών αλλά στους τείχους των συνοικιών της Αθήνας.

Τα παιδιά που έπιασε το βίντεο να καταστρέφουν στα Τρίκαλα τη φάτνη τα Χριστούγεννα τού 2018 ήταν εν δυνάμει ευαίσθητοι δημιουργοί που η ελληνική παιδεία της παπαγαλίας και της τοξικής ευκολίας τους μετέβαλε σε

καταστροφείς τού χαβαλέ και των ψευτοϊδεολογικών υποκατάστατων της έλλειψης αυτοκαταξίωσης. Είναι «**αυτά τα... υπέροχα παιδιά, παιδιά μου, παιδιά σας, παιδιά μας**», τα δύσμοιρα θύματα μας, ίσως αριστούχα σε κάποιο μηχανογραφικό και μετεξεταστέα στην αληθινή ζωή, που ίσως δεν μάθουν ποτέ για ποια υπέροχα πράγματα ήταν πλασμένα.

Πηγή : <https://www.pemptousia.gr/>